

Wanhoopskreet tegen de dood

THEATER

★★★★☆

Kreten en gefluister door Toneelgroep Amsterdam. Gezien: vr. 20 maart, de Singel Antwerpen.

ERIC VAN DER VELDEN

ANTWERPEN

Het mooiste moment van *Kreten en gefluister* is wanneer Agnes haar laatste adem uitblaast. Werkelijk briljant hoe Ivo van Hove (regie) en Jan Versweyveld (scenografie) haar sterven tot een kunstwerk weten te maken waar al het denkbare inzit: beangstigend, mysterieus, grootser dan het leven zelf.

Je zou willen dat dit toneelbeeld een permanente plek in het Stedelijk Museum krijgt. Zo vernieuwend komen 'ouderwets' acteren, het gebruik van nieuwe media, en het benutten van de ruimtelijke

mogelijkheden van een groot podium samen.

De aanloop mag er ook zijn. Zonder dat er van realisme sprake is, komt de sfeer van een doodsbed beklemmend dichtbij. Een steriele, ziekenhuisachtige hightech omgeving, waarin de gezonden geïntimideerd en eerbiedig zwijgen en de doodzieke alleen is met zijn strijd. Het idee om Ingmar Bergmans filmscript van *Kreten en gefluister* (1972) vrij letterlijk te volgen pakt minder geslaagd uit. De Zweed psychologiseert zwaarmoedig over nabestaanden die geen enkele les trekken uit de vroege dood van Agnes.

Wel imposant is het slot, als de kunstenaar Agnes terugkeert. Zij stelt zichzelf de vraag waarom ze eigenlijk kunst wil maken. Haar conclusie: als wanhoopskreet tegen de dood. Dat zouden de woorden van Ivo van Hove zelf kunnen zijn.